

Socialdepartementet
Enheten för socialtjänst och funktionshinderspolitik
Diarienummer S2020/00202/SOF

REMISSVAR FRÅN GISLAVEDS KOMMUN GÄLLANDE ÖVERSYN AV YRKET PERSONLIG ASSISTENT

Sammanfattning

Socialnämnden i Gislaveds kommun har fått uppdraget att besvara remissen S2020/00202/SOF *Översyn av yrket personlig assistent* (SOU 2020:01). Socialförvaltningen i Gislaveds kommun har berett ärendet och hämtat synpunkter från vår egen funktionshinderverksamhet där personlig assistans ingår. Verksamhetschefen för individ & familjeomsorgen och funktionshinder har tillsammans med enhetschefen för personlig assistans gått igenom de olika förslag som utredningen lyfter fram.

Syftet med utredningen har varit att göra en översyn av yrket personlig assistent, att undersöka hur arbetsförhållanden ser ut hos arbetsgivare i olika sektorer. Dessutom har det i utredningens uppdrag även ingått att undersöka vilka arbetsuppgifter som kan ingå i yrket personlig assistent och hur behoven av kompetens tillgodoses.

Remissvaret består i en kortare sammanfattning som beskriver förslaget, samt ett svar med kommentar från Gislaveds kommun.

8.2.2 Ställ krav på kollektivavtalsliknande villkor för att betala ut assistansersättningen¹

Förslag: Regeringen ändrar regleringen av personlig assistans så att assistansersättningen och ekonomiskt stöd till skäligen kostnader för biträde av personlig assistans inte får betala ut om assistans har utförts av någon som inte erbjuds kollektivavtalsliknande villkor.

Gislaveds kommun tillstyrker förslaget. Socialförvaltningen i Gislaveds kommun anser att det är viktigt att säkerställa att den som arbetar som personlig assistent är försäkrad på arbetet och att arbetsgivaren betalar in till en tjänstepension. Förslaget hindrar oseriösa arbetsgivare att söka sig till assistansbranschen.

---

¹ SOU 2020:01, s 216

SOCIALNÄMNDEN

POSTADRESS	BESÖKSADRESS	TELEFON/FAX	E-POST/WEBB	ORGANISATIONSNR	GIRO
Gislaveds kommun 332 80 Gislaved	Stortorget 1 Gislaved	0371-810 00 0371-940 68	kommunen@gislaved.se gislaved.se	212000-0514	Bankgiro 426-7225

8.2.3 Se över om hushållslagen behöver moderniseras²

Förslag: Regeringen tar initiativ till en översyn av lagen (1970:943) om arbetstid i husligt arbete i syfte att modernisera utformningen av lagen så den blir lättare att tillämpa.

Gislaveds kommun tillstyrker förslaget. Lagen utformades innan personlig assistans infördes. Idag tillämpas lagen till stor del för personliga assistenter som är anställda direkt av assistansanvändaren. Socialförvaltningen i Gislaveds kommun anser att det är viktigt att lagstiftningen ses över för att anpassas till yrkesgruppen personlig assistans.

8.3.2 Ge privata arbetsgivarna ansvar för assistenters sjuklönekostnader³

Förslag: Att de privata arbetsgivarna får ansvar för att finansiera sjuklönekostnaderna för sina personliga assistenter. För att kompensera de privata assistansanordnarna för ökade kostnader ökas schablonersättningen med 3 kr. Det innebär att det kommer vara olika schablonbelopp beroende på om assistansanordnaren ansvarar för sjuklöner eller inte.

Gislaveds kommun tillstyrker förslaget. Genom förslaget ökas möjligheten för arbetsgivarna att aktivt arbeta med arbetsmiljöarbete, och därigenom sänka sjukfrånvaron. Socialförvaltningen i Gislaveds kommun anser att det är en viktig markering att arbetsgivaransvaret är detsamma inom personlig assistans som inom andra branscher.

8.4.1 Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram ett nationellt utbildnings- och kunskapsmaterial⁴

Förslag: Socialstyrelsen får i uppdrag att ta fram och förvalta ett samlat, digitalt utbildnings- och kunskapsmaterial om personlig assistans.

Gislaveds kommun tillstyrker förslaget. Det finns kunskaper som alla personliga assistenter behöver (lagar, regler, LSS, arbetsmiljö etc.), och den kunskapen kan säkerställas genom ett gemensamt utbildningsmaterial. Kvaliteten i assistansen förutsätter att assistenten har kunskaper om hur man kan stärka assistansanvändarens självbestämmande, eller hur man kan arbeta med alternativa kommunikationsmetoder. Socialförvaltningen i Gislaveds kommun anser att det är viktigt att utbildningarna inte bara riktar sig till personliga assistenter, utan även till assistansanordnare, samt assistansanvändare och deras närstående.

8.4.2 Kartlägg hur möjligheten att finansiera särskilda kompetensbehov används⁵

Förslag: Regeringen uppdrag till en lämplig myndighet att kartlägga i vilken utsträckning assistansanvändare söker och får beviljat ett högre timbelopp för att finansiera extra kostnader som beror på att assistenter behöver särskild kompetens eller regelbunden handledning.

Gislaveds kommun tillstyrker förslaget. Då assistansanvändare kan ansöka om att få ett högre timbelopp i assistansersättning för att finansiera kostnader för kompetensutveckling för särskilda kunskaper, samt för att kunna erbjuda assistenter regelbunden handledning är det en viktig del i arbetsgivaransvaret. Socialförvaltningen i Gislaveds kommun anser att det är

---

² SOU 2020:01, s 218

³ SOU 2020:01, s 220

⁴ SOU 2020:01, s 223

⁵ SOU 2020:01, s 225

viktigt att arbetsgivaren tillhandahåller kompetensutveckling och handledning till personliga assistenter.

8.4.3 Tillsyn och kunskap för att tydliggöra vad som gäller när assistenter utför egenvård och vård på delegation⁶

Förslag: Regeringen ger IVO i uppdrag att genomföra en tillsyn av hur regelverket om egenvård och vård på delegation tillämpas vid personlig assistans. Syftet bör vara att identifiera vilka delar av regelverket som behöver förtydligas. IVO bör bedriva arbetet i samråd med arbetsmiljöverket och socialstyrelsen.

Förslag: Regeringen ger socialstyrelsen i uppdrag att ta fram ett kunskapsstöd som ger vägledning kring de speciella omständigheter det innebär att en eller flera assistenter ger stöd till assistansanvändare vid egenvård eller träder in i hälso- och sjukvårdspersonals ställe för att utföra vårdinsatser.

Gislaveds kommun tillstyrker förslagen. Eftersom det ofta upplevs otydligt vad olika aktörer inom personlig assistans har för ansvar och befogenheter när det gäller egenvård och hälso- och sjukvård på delegation är det en viktig fråga att lyfta. För att underlätta förståelsen av vilka regler som gäller för assistenter, assistansanvändare och assistansanordnare är ett kunskapsstöd en viktig del. Socialförvaltningen i Gislaveds kommun anser att detta sammantaget kommer bidra till bättre arbetsförhållanden för personliga assistenter, samt att egenvård och vård på delegation som assistenter utför blir säkrare.

---

⁶ SOU 2020:01, s 226